

Memoria d'activitats 2022

Associació Connecta Natura

BIODIVERSITAT · VOLUNTARIAT AMBIENTAL

 Connecta
Natura

EDUCACIÓ AMBIENTAL · AGROECOLOGIA

 Connecta
Natura

Et donem la benvinguda a la memòria d'activitats de Connecta Natura del 2022!

Com cada any ha arribat el moment de presentar la memòria anual d'activitats de l'associació on fem un recopilatori del més important que hem fet durant l'any.

Esperem que siga una memòria informativa sobre totes les actiivtats i projectes de l'entitat. Si tens qualsevol dubte o aportació, no dubtes en contactar amb nosaltres!

Que gaudisques de la lectura!!

Salut i Connecta!!

Associació Connecta Natura

Índex de la memòria

1- Associació Connecta Natura	4
2- Projectes i activitats realitzades en 2022	5
2.1- Projectes de recuperació, conservació i revalorització de les varietats tradicionals	5
2.1.1 - RADIANT (Horizon 2020) (2021-2025)	5
3.1.2 - Empelts de la memòria: Aprenent de la tradició per a plantejar el futur	6
3.1.3 - Biodiversidad en acción: Variedades tradicionales para recuperar ecosistemas	8
3.1.4 - ViuDiversitat II	10
2.2- Projecte per a l'impuls de la Xarxa de Guardianes de varietats i coneixements tradicionals	13
2.2.1 - Xarxa de guardianes de varietats i coneixements agrícoles tradicionals del pobles i les comarques de Castelló	15
2.2.2 - Connecting Roots	17
2.3- Projectes d'educació ambiental	18
2.3.1 - Dinamització de l'hort escolar del CEIP La Marina, Castelló (Curs 2021-2022).	18
2.3.2 - Participació en el "Proyecto Siembra" (2021-2022)	18
3.3.3 - Programa educatiu "Eduquem en verd" (cursos 2021//2022)	19
2.4- Altres projectes	21
2.4.1 - Betxí al Riu	21
3- Evolució de les persones associades de Connecta Natura	22
4- Sponsors de Connecta Natura	23

1- Associació Connecta Natura

Connecta Natura (<https://www.connectanatura.org/>) és una associació sense ànim de lucre creada el 2014 amb seu central a Vila-real (Castelló). La missió de Connecta Natura és promoure l'agroecologia des de la producció al consum i l'educació i sensibilització ambiental, així com

recuperar, conservar i revaloritzar la biodiversitat cultivada valenciana, la conservació de la biodiversitat silvestre i treballar en el desenvolupament rural agroecològic. Tot seguint la transició del sistema agroalimentari cap a una gestió sostenible del nostre entorn natural i dels sistemes agrícoles que afavorisca un món rural viu i actiu.

Utilitzem l'agroecologia com a eina de dinamització rural, preservant la cultura i els paisatges rurals i promovent la seva agrobiodiversitat. També desenvolupem activitats d'educació ambiental per conscienciar sobre la importància de transformar tant els models agrícoles com els nostres hàbits de consum, per prevenir el canvi climàtic i la degradació del medi ambient i aconseguir un desenvolupament més sostenible.

Les principals ferramentes que utilitzem per aconseguir els nostres objectius i desenvolupar les línies de treball són: la custòdia del territori, l'educació ambiental i la participació ciutadana tant a partir de voluntariats com de la cogeneració de coneixement i creació de xarxes.

Som una entitat arrelada a la Comunitat Valenciana amb 107 socis i sòcies compromeses amb els valors i els objectius que transmet l'associació.

2- Projectes i activitats realitzades en 2022

2.1- Projectes de recuperació, conservació i revalorització de les varietats tradicionals

2.1.1 - RADIANT (Horizon 2020) (2021-2025)

EUROPEAN COMMISSION
RESEARCH EXECUTIVE AGENCY
B.02 – Sustainable Resources for Food Security and Growth

Des de setembre 2021 fins a setembre 2025, l'associació Connecta Natura participarà en el projecte RADIANT (ReAlising dynamic Value Networks for underutilised crops) (<https://www.radiantproject.eu/>) seleccionat per la Comissió Europea en el marc del programa Horizon 2020, l'objectiu general és la revalorització dels cultius infrautilitzats en Europa, i en el qual Connecta Natura desenvoluparà estudis i accions amb Varietats Fruitals Tradicionals del territori valencià.

Durant 2022, en el marc del projecte RADIANT hem estat treballant per millorar la col·lecció de varietats tradicionals d'arbres fruiters de la finca del Castell de Xinquet (Alcudia de Veo). En primer lloc, hem millorat l'accés a la finca, hem retirat diversos arbres vells per augmentar la superfície destinada a conservar les varietats tradicionals d'arbres fruiters i hem instal·lat una tanca elèctrica envoltant la zona. També hem estat treballant en la millora del viver tradicional de varietats d'arbres fruiters.

D'altra banda, vam recollir material fitogenètic i informació cultural de 23 accessions de cirera, 10 de pruna, 48 de poma, 18 de pera, 12 de figuera i 8 d'albercoc.

Hem empeltat 18 accessions de cirerer en portaempelts de *P. mahaleb*, *P. Avium* i *P. avium x P. pseudocerasus*); 10 accessions de pruna en portaempelts

de *P. cerasifera*, 47 accessions de poma en portaempelts M7, M9 i *M. sylvestris*, 18 accessions de pera en portaempelts BA29 i *C. monogyna*. Hem plantat esqueixos de figues d'11 acceccions. Hem obtingut plàntules d'albercoc germinant llavors de 5 accessions diferents. Algunes de les varietats empeltades es van plantar a l'arborètum de Xinquèr i la resta es van repartir entre la xarxa participativa de pagesos professionals i no professionals que estem impulsant.

Durant l'any 2022 també vam generar una llista d'agricultors professionals i no professionals de Castelló i Comunitat Valenciana interessats a participar en la preservació i estudi de les accessions que estem multiplicant actualment i vam començar a contactar amb ells. Paral·lelament, s'ha anat generant un model d'acord de custòdia, una proposta de metodologia per a l'estudi i selecció participativa dels arbres fruiters distribuïts, i un guió d'entrevistes per avaluar les seves principals necessitats, inquietuds i objectius pel que fa a la implantació de cultius de varietats fruiteres tradicionals. A més, hem creat un esborrany de catàleg amb dades i fotografies útils de cada accés i portaempelt per facilitar l'elecció dels agricultors de quina accessió vol plantar.

This work was supported by European Union's Horizon 2020 research and innovation programme through project "Realising Dynamic Value Chains for Underutilised Crops" (RADIANT), grant agreement No. 101000622.

3.1.2 - Empelts de la memòria: Aprenent de la tradició per a plantejar el futur

El projecte *Empelts de la memòria: Aprenent de la tradició per a plantejar el futur*, complementari al projecte RADIANT, busca el manteniment i seguiment de l'arborètum de conservació de Varietats fruitera Tradicionals al Parc Natural de la Serra d'Espadà, que permeti la urgent conservació dels seus respectius recursos fitogenètics, i la recopilació i revaloració del coneixement tradicional associat a aquests cultius.

El projecte va ser beneficiari de l'Ajuda per al foment de la innovació tecnològica a través de finques o explotacions col·laboradores, concedides per la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica de la Generalitat Valenciana, convocatòria 2022.

Al llarg del projecte, durant els mesos de juny, juliol i setembre, s'han realitzat visites a diferents pobles de la Serra d'espada (SE) i la Tinença de Benifassà (TB) amb l'objectiu de recopilar informació sobre les diferents varietats de figuera, pomera i cirerer que han existit tradicionalment en aquests territoris mitjançant entrevistes a habitants i agricultors de cada zona.

A més de recopilar informació per fer una caracterització etnogràfica de les varietats estudiades, s'han buscat i catalogat arbres mare de les diferents varietats que s'han citat durant les entrevistes. Per a algunes de les varietats que s'han trobat ja es coneixia la localització d'algun individu, però, tot i així, s'ha fet l'esforç de localitzar més individus en diferents localitzacions, per assegurar un pool genètic ric i divers per a la preservació de cada varietat.

A la zona de la SE s'han visitat els pobles d'Alcúdia de Veig, Veig, Vall d'Almonacid, Villamalur, Navajas, Altura, Segorbe, Caudiel i Vallat. A la zona de la TB s'han visitat els pobles de Bel, Vallibona, Castell de Cabres i la Poble de Benifassà.

Durant aquesta fase del projecte s'han centrat els esforços en la multiplicació de varietats pera, prunera, cirerer i pomera. A més de multiplicar varietats que s'han trobat durant el 2022, també s'han tornat a multiplicar varietats amb què s'havia treballat durant les edicions anteriors del projecte (2019 i 2021). Això s'ha fet per obtenir més individus d'aquestes varietats (per plantar-los als arborets) sobre una major diversitat de portaempelts. Les varietats

de pera, prunera, cirerer i pomera trobades a les prospeccions, d'aquest any i anys anteriors, han estat multiplicades a la finca Mas de Navarret mitjançant la utilització de tècniques i insums ecològics.

3.1.3 - Biodiversidad en acción: Variedades tradicionales para recuperar ecosistemas

<https://www.fundacionbancaja.es/convocatoria/iii-convocatoria-medioambiental-fundacion-bancaja-caixabank/>

El projecte *Biodiversidad en acción: Variedades tradicionales para recuperar ecosistemas* va ser seleccionat i finançat en la “III Convocatoria Medioambiental Fundación Bancaja – CaixaBank”.

El projecte es va centrar en la recuperació i conservació del mosaic agroforestal típic dels paisatges rurals mediterranis de muntanya, promovent el manteniment de serveis ecosistèmics bàsics per fer front als diferents reptes a què s'enfronta la nostra societat actualment: el canvi climàtic, la degradació dels ecosistemes, la despoblació del medi rural i la inestabilitat socioeconòmica derivada d'escenaris de crisis sanitàries o ambientals. Les accions del projecte, desenvolupades a la província de Castelló, s'han centrat en les varietats tradicionals de cultiu, un dels elements clau del patrimoni natural i cultural dels paisatges rurals, explotant-ne la funcionalitat per a la restauració ambiental i la dinamització sociocultural a través de 3 línies principals d'acció. En primer lloc, el suport al manteniment i expansió de la col·lecció de varietats fruiteres tradicionals de la província de Castelló ubicada al Parc Natural de la Serra d'Espadà. En segon lloc, la creació del primer banc de llavors de varietats hortícoles tradicionals de caràcter provincial, que arreplega la diversitat de varietats de les diferents comarques de Castelló. Finalment, la implicació de la ciutadania en la recuperació, conservació i promoció

de les varietats i coneixements de cultiu tradicionals de la província a través de voluntariats i la producció i divulgació de materials escrits, gràfics i audiovisuals a través de diferents xarxes socials i plataformes de comunicació.

El projecte va permetre la sensibilització del públic general sobre la funcionalitat de les varietats tradicionals per a la restauració dels ecosistemes agroforestals, la posada en valor dels serveis ecosistèmics del paisatge en mosaic i els impactes positius que té sobre el territori. En total, la participació i l'impacte del projecte va ser:

a) Es van realitzar 2 voluntariats on van assistir 56 persones.

b) 11555 comptes (persones o col·lectius) assolits a través Instagram, generant 7765 impressions.

c) 2556 comptes (persones o col·lectius) assolits a través de Facebook, generant 16115 impressions.

d) hem arribat a 62 usuaris del canal de difusió de telegram de l'associació i a 58 de whatsapp

e) Es va cedir planter de varietats hortícoles tradicionals per a la seua multiplicació a 35 persones de 27 pobles i ciutats de la província de Castellón i Valencia. Cada persona que va participar en la multiplicació de varietats tradicionals es va comprometre a seguir els requeriments agronòmics específicats en la guía de replicació participativa per evitar hibridacions.

f) Es va cedir planter de varietats hortícoles tradicionals a 43 persones no multiplicadores de 29 pobles i ciutats per a la promoció del seu ús i consum, en 6 jornades realitzades a Eslida, Morella, Sant Mateu, Caudiel, i Villamalur.

A més, entre el gener i el febrer es van signar convenis amb l'ajuntament de Vilanova d'Alcolea i de Costur per a la cessió dels seus bancs de llavors locals que ha permès el creixement substancial de la col·lecció de referència del banc de

llavors de la província de Castelló. Entre el febrer i l'abril es van sistematitzar les noves entrades de llavors.

Ressò mediàtic

Publicació en premsa:

<https://www.samarucdigital.com/article/varietats-tradicionals-per-a-recuperar-ecosistemes-i-promoure-la-dinamitzacio-rural-agroecologica>

Publicacions en la Web de Connecta Natura

- Com entenem a Connecta Natura la conservació de la biodiversitat i la restauració d'ecosistemes agroforestals?

<https://www.connectanatura.org/com-entenem-a-connecta-natura-la-conservacio-de-la-biodiversitat-i-la-restauracio-decosistemes-agroforestals/>

- Biodiversitat en acció: Varietats tradicionals per a recuperar ecosistemes

<https://www.connectanatura.org/biodiversitat-en-accio-varietats-tradicionals-per-a-recuperar-ecosistemes/>

3.1.4 - ViuDiversitat II

L'objectiu del projecte

ViuDiversitat II va ser sensibilitzar i promoure el consum ecològic, artesà i de proximitat posant al centre les varietats tradicionals valencianes, com a element dinamitzador de les zones rurals, que impulse la transició cap a un model agroalimentari més sostenible i respectuós. A més, a través

de les varietats tradicionals el projecte també va buscar l'articulació del moviment agroecològic valencià en general i de la província de Castelló en particular.

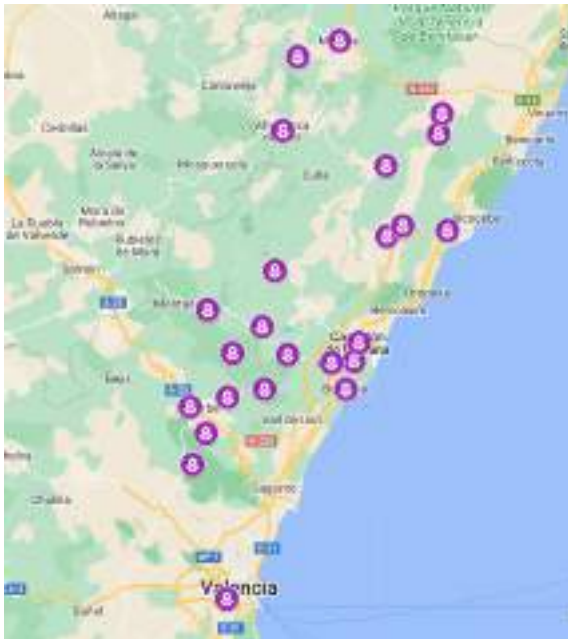
Aquest projecte va ser finançat per les Subvencions destinades a programes i projectes educatius i de formació i divulgació per a estratègies de dinamització agroecològiques en l'àmbit de la Comunitat Valenciana en la modalitat B, de la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, convocatòria 2022.

En el marc d'aquest projecte es va coordinar la Fira de la Biodiversitat cultivada del País Valencià (<https://llavorsdaci.org/fira/>). La fira de la Biodiversitat Cultivada del País Valencià és un dels esdeveniments més importants referents a la biodiversitat cultivada, l'agroecologia i les varietats tradicionals al territori valencià. És un espai de trobada de totes les entitats valencianes que es dediquen a conservar i recuperar aquesta riquesa patrimonial en risc de desaparèixer. Al 2022, Connecta Natura hem sigut l'associació encarregada de coordinar i organitzar aquest esdeveniment que es va celebrar els dies 30 de setembre, 1 i 2 d'octubre juntament amb Llavors d'ací i el Fòrum de la Nova Ruralitat a la localitat castellonenca de Benlloc. Al llarg de les jornades van passar unes 200 persones per les múltiples i diverses activitats que van anar formant la Fira.

D'altra banda, el projecte es va focalitzar en la multiplicació participativa de varietats tradicionals de cultiu que té com a objectiu la difusió local i en xarxa, dels avantatges del cultiu ecològic i de les varietats tradicionals, tant per a les productores (potencials avantatges agronòmics, valor afegit, etc.) com per a les consumidores (qualitats organolèptiques, impacte positiu del seu consum sobre el territori, etc.), així com conscienciar sobre el seu potencial per a mitigar el canvi climàtic. Gràcies a la tasca de les multiplicadores, en total es van extreure 2.367,98 grams de llavors de 52 varietats

tradicionals d'albergínia, alficós, bajoca, cacau, cogombro, fesol, meló d'alger, panís, garrofó, pebrera, i tomaca.

Cultiu	Nombre de varietats multiplicades	Quantitat de llavors extreta (gr llavor seca)
Albergínia	3	515,82
Alficós	1	11,62
Bajoca	4	582,33
Cacau	1	143,81
Carabassa	1	21,04
Cogombro	2	602,87
Fesol	3	107,26
Meló d'Alger	2	17,16
Panís	1	147,81
Pebrera	2	5,66
Tomaca	34	212,6
Suma total	52	2367,98

A més a més, en el marc de *ViuDiversitat II*, Connecta Natura ha dinamitzat 11 tastos de varietats tradicionals (Suera, Almedijar, Portell de Morella, Almassora, Atzeneta del Maestrat, Fanzara, Sant Mateu, Vilafranca del Cid, Benlloc, Pobla de Benifassà, Cincorres i Càlig) i 9 tastos de productes artesans de proximitat (Suera, Almedijar, Almassora, Atzeneta del Maestrat, Fanzara, Sant Mateu, Benlloc, Pobla de Benifassà, Cincorres i Càlig) a diversos pobles de menys de 5000 habitants de la província de Castelló en coordinació amb les entitats locals.

Ressò mediatic:

Informatiu a Punt nit 2 d'octubre, minut 21:02

https://www.apuntmedia.es/informatius/a-punt-ntc/complets/02-10-2022-informatiu-nit_134_1550130.html

2.2- Projecte per a l'impuls de la Xarxa de Guardianes de varietats i coneixements tradicionals

Durant 2022, el procés participatiu d'impuls de la xarxa (XGVCT), així com les formacions, trobades i jornades es van emmarcar dins dels projectes *Connecting Roots* i el projecte *Xarxa de guardianes de varietats i coneixements agrícoles tradicionals del pobles i les comarques de Castelló* beneficiari de les subvencions destinades a les entitats ciutadanes de la Comunitat Valenciana per a l'enfortiment de la participació ciutadana en l'àmbit de l'associacionisme durant l'exercici 2022, de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica.

En aquest procés, en primer lloc, es van realitzar quatre jornades de promoció i diagnosi participatiu, i jornades sinèrgiques de promoció del projecte. Aquestes jornades conjuntament amb la Fira de la Biodiversitat Cultivada del País Valencià, ens han permès informar sobre el procés de creació de la Xarxa i conscienciar sobre la importància de les varietats tradicionals a més de 300 persones. En aquestes jornades també es van realitzar dinàmiques participatives per tal d'establir vies per als projectes locals per comunicar i compartir recursos, i d'identificar i acordar col·lectivament les necessitats, els problemes i els objectius de la Xarxa de Guardians.

Els 17 tallers realitzats a 13 pobles de la província ens han permès formar a més de 200 persones de zones rurals en temes agronòmics i socials. En els nou tallers agronòmics, hem impartit els coneixements i les tècniques necessàries per a la tasca urgent de conservar i recuperar les varietats tradicionals de cultiu i els seus coneixements tradicionals associats.

Els 8 tallers socials de formació es van impartir per persones especialitzades en participació social, facilitació de grups, comunicació

no violenta, igualtat de gènere i espais de cures. El primer cicle de 4 tallers, es van dedicar a la governança i la presa de decisions dins els grups, i concretament dins la XGVCT. Els tallers es van repartir per la província de Castelló intentant arribar prop de tots els indrets, i especialment d'aquelles zones rurals i menys poblades que

constitueixen el focus d'aquest projecte, per aquests motius, el primer cicle de tallers es va realitzar a Sant Mateu, Cincorres, Benlloc i Almedijar. El segon cicle formatiu es va dedicar a la participació i cures al grup i va constar de 4 tallers que es va realitzar a Atzeneta del Maestrat, Fanzara, Sant Mateu i Cincorres. Els objectius d'aquests tallers van ser proporcionar eines a totes les persones interessades en participar de la Xarxa de Guardianes per conèixer com es generen els processos grupals, facilitar la comunicació entre les persones que conformen el grup, aprendre com afecten les dinàmiques de gènere i les relacions de poder dins d'un grup o assemblea. Els tallers van ser impartits per L'Argila (<https://www.largila.com>) conjuntament amb Connecta Natura.

Com a resultat del procés, es va crear un grup motor de 5 persones molt implicades i amb ganes de continuar, liderar el procés i enfortir l'estructura de la XGVCT co-creada durant el projecte. Aquest grup motor, independent i autònom de Connecta Natura, ha començat a treballar en l'estructura interna, funcionament i ha creat les xarxes socials de la XGVCT

(https://www.instagram.com/xarxa_guardianes_vt/). A més, el grup motor ha coordinat l'organització de la tercera trobada de la XGVCT que es realitzarà el 25 de

febrer a Almedijar, on es presentarà el projecte i es definiran els objectius i valors (<https://forms.komun.org/3atrobada>).

2.2.1 - Xarxa de guardianes de varietats i coneixements agrícoles tradicionals del pobles i les comarques de Castelló

El projecte *Xarxa de guardianes de varietats i coneixements agrícoles tradicionals del pobles i les comarques de Castelló* beneficiari de les subvencions destinades a les entitats ciutadanes de la Comunitat Valenciana per a l'enfortiment de la participació ciutadana en l'àmbit de l'associacionisme durant l'exercici 2022, de la Conselleria de Participació,

Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, va permetre l'impuls del procés de creació de la XGVCT. El projecte va facilitar espais de trobada, es van realitzar accions de formació en matèria de participació ciutadana i foment de l'associacionisme, i es va dinamitzar el procés participatiu que ha generat l'estructura de la xarxa co-creada entre totes les persones del territori. A més, es va promoure la incidència política i social de la XGVCT mitjançant l'elaboració d'una proposta concreta d'accions i polítiques públiques que es van recollir en el Pacte per les varietats i coneixements agrícoles tradicionals de les comarques de Castelló, que aglutina les necessitats i demandes de les i els habitants de les zones rurals recollides durant el procés participatiu i fòrums.

En el marc del projecte es va elaborar el *Pacte per les varietats i coneixements agrícoles tradicionals de les comarques de Castelló*, a partir de la recerca bibliogràfica, les tècniques d'investigació social qualitatives aplicades i les metodologies participatives desenvolupades al llarg del projecte. Aquest pacte recull les necessitats i demandes de les habitants de les zones rurals. El pacte va tindre gran ressò en l'opinió pública, i va permetre una campanya d'incidència política i social de la XGVCT per la revalorització de les varietats tradicionals. Amb tot, el pacte ha rebut un gran recolzament i dia d'avui hi han 170

adhesions al pacte, entre les que destaquen 3 ajuntaments, 18 entitats privades (cooperatives, SL, autònoms, etc.), 20 associacions, i 129 persones a títol individual. Paral·lelament, es van realitzar tallers de vídeo participatiu en escoles rurals. L'activitat es va realitzar en el CRA del Penyagolosa - Aulari de Vistabella (grup de primària unificada) i el CEIP Mare de Déu dels Àngels, Sant Mateu (curs 6é de primària), col·legis amb professorat que pertany a la XGVCT. Aquesta formació a través de l'audiovisual s'estableix com a proposta d'acció social per a promoure, realitzar i difondre processos i productes documentals descentralitzats, com a eines d'empoderament, a través de metodologies que contempen les perspectives personals i els actes quotidians com a actes de resistència. El taller de vídeo participatiu va generar un espai per a reflexionar sobre l'audiovisual en el seu ús com a eina d'expressió personal, social i artística, però també com a eina de denúncia, posicionament i visibilització a més d'oferir unes narratives alternatives que ens ajuden a pensar i mirar els nostres entorns. Especialment, els continguts es van relacionar amb el projecte de construcció de la XGVCT. Aquest exemple ha permès emfatitzar la necessitat de conservar la biodiversitat cultivada local i el potencial que tenim si treballem col·lectivament i en xarxa, com efectivament ha ocorregut alhora durant els tallers de vídeo participatiu. Tant per part de les alumnes com de les mateixes professionals escolars que han col·laborat, com ara són les tutores encarregades de les classes, l'equip educatiu i d'altres figures necessàries pel desenvolupament de la gravació.

Aquest procés va generar 2 vídeos participatius amb gran ressò:

- Taller de vídeo participatiu amb els xiquets i les xiquetes de Sant Mateu:

https://www.youtube.com/watch?v=7luB6aRYU-U&ab_channel=ConnectaNatura

- Taller de vídeo participatiu amb els xiquets i les xiquetes de Vistabella del Maestrat

https://www.youtube.com/watch?v=A-se_Zndsju&ab_channel=ConnectaNatura

A més a més, La Cosecha va realitzar un vídeo professional per a la promoció, difusió i visibilització del projecte que visibilitza el procés participatiu de creació de la XGVCT. Per a la realització d'aquest vídeo es van gravar diverses jornades, tallers, formacions i trobades que es duran a terme en diferents poblacions de l'interior de la província de Castelló. Actualment el video documental compta amb 989 visualitzacions:

https://www.youtube.com/watch?v=p3oMFFNcIDE&ab_channel=ConnectaNatura

2.2.2 - Connecting Roots

El projecte Connecting Roots va permetre cofinanciar el procés d'impuls de la xarxa, i es va centrar en la recuperació, conservació i promoció de les varietats fruitals i hortícoles tradicionals mitjançant la creació de la Xarxa de Guardianes de Varietats tradicionals a les comarques de Castelló, alhora es va estudiar la funcionalitat de les varietats tradicionals per a la dinamització de les zones rurals. Amb aquesta finalitat es van facilitar espais de trobada i es van impartir tallers socials, de gènere i agronòmics.

El projecte va estar finançat per la fundació **Civic Europe** en el concurs d'idees (Idea Challenge). Civic Europe està promogut per MitOst i Sofia Platform Foundation, i està finançat per Stiftung Mercator.

Més informació: <https://civic-europe.eu/ideas/roots-of-memory-2/>.

2.3- Projectes d'educació ambiental

2.3.1 - Dinamització de l'hort escolar del CEIP La Marina, Castelló (Curs 2021-2022).

Durant el 2022, es va continuar amb la gestió, seguiment i manteniment de l'hort de l'escola CEIP La Marina, del grau de Castelló, acompanyat d'activitats pedagògiques amb la xicalla en l'hort. En col·laboració amb l'empresa de restauració escolar CUINATUR.

2.3.2 - Participació en el “Proyecto Siembra” (2021-2022)

Projecte promogut per Solidaritat Internacional del País Valencià que busca el foment de la sobirania alimentària a través dels cultius tradicionals i el consum responsable en escoles de tot el País Valencià, a cada centre es va plantar una varietat tradicional diferent amb l'objectiu d'intercanviar-les els propers anys.

En aquest marc, Connecta Natura va ser l'encarregada del seguiment de les escoles de les comarques de Castelló adherides al projecte:

- CEIP Francisco Mondragon (Eslida)
- CEIP Isabel Ferrer (Castelló de la Plana)
- CEIP Pascual Nacher (Vila-Real)

3.3.3 - Programa educatiu “Eduquem en verd” (cursos 2021//2022)

Connecta Natura va participar en el Programa educatiu “Eduquem en verd” de l’ajuntament de Castelló de la Plana, on s’imparteixen tallers a les escoles i instituts adscrites, per fomentar el consum responsable, les varietats tradicionals i l’agroecologia.

L’ajuntament de Castelló, ofereix als centres educatius una “Guia educadora” per a cada curs escolar, aquesta guia és un catàleg d’activitats i tallers, subvencionats pel consistori de manera que cada escola pot triar-les gratuïtament.

Connecta Natura organitzava diferents tallers relacionats amb la Natura, l’agroecologia i consum responsable, eren:

- Per a primària:
 - La Natura que ens envolta
 - El mercat dels aliments
 - Aprenem a l’hort

- Per a secundària:
 - Biodiversitat cultivada
 - Consum responsable

2.4- Altres projectes

2.4.1 - Betxí al Riu

Aquest és un projecte integral promogut per l'ajuntament de Betxí amb col·laboració amb la cooperativa Crearqció, a l'any 2020 es va tancar un procés participatiu en el que, recollint les opinions dels habitants del municipi, es va presentar un document full de ruta per a la recuperació del Riu Sec de Betxí com a patrimoni natural i cultural.

És aquest un pla d'implantació molt ambiciós que es va fent per etapes. En concret, des de Connecta Natura ens hem encarregats de les parts d'actuació directa sobre l'ecosistema fluvial per millorar i promoure la biodiversitat, així com els accessos als diferents usos del riu, les tasques van consistir en:

- Alliberament de la sèquia
- Repàs dels accessos per al bany
- Tallafocs amb la línia de vivendes
- Actuació d'eliminació selectiva d'espècies per promoure la biodiversitat.
- Control dels canyars

3- Evolució de les persones associades de Connecta Natura

Connecta Natura va ser creada el 2014 per un grup d'estudiants de Ciències Ambientals amb ganes de treballar per l'agroecologia, la preservació del patrimoni natural i cultural, així com la dinamització rural agroecològica a partir de processos participatius. Des de les hores ençà, l'associació ha crescut i s'ha consolidat com una dels referents en la recuperació i revalorització de varietats tradicionals de cultiu seguint metodologies participatives. Paral·lelament al creixement de l'associació, s'han incrementat el nombre de persones associades que donent suport econòmic i amb treball voluntariat a les accions que l'entitat realitza, aquest increment ha sigut especialment notable en els últims dos anys (Figura 1).

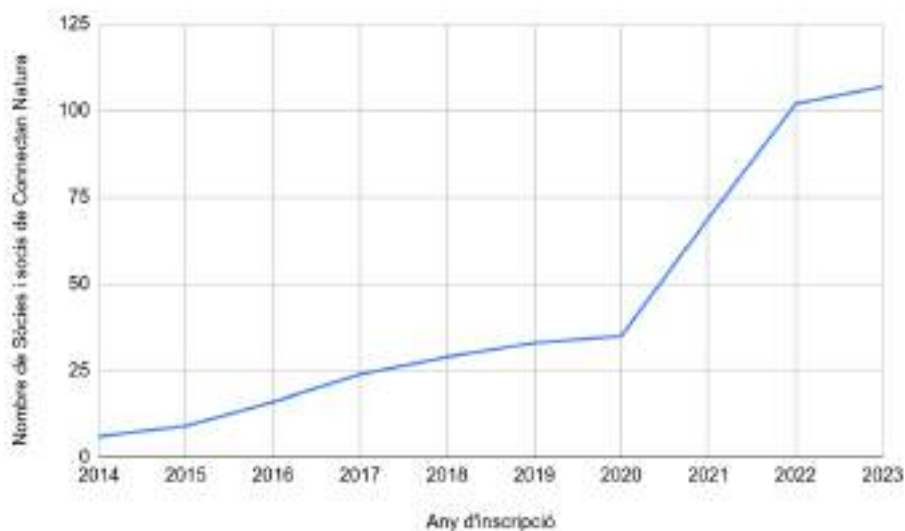

Figura 1. Evolució del nombre de persones associades a Connecta Natura des de la creació en 2014 fins a 2023.

Les sòcies col·laboradores són la base social de l'entitat i contribueixen al seu funcionament aportant temps com a voluntàries o recursos econòmics mitjançant la quota anual o donacions puntuals. Actualment l'associació disposa de 5 persones treballadores i 107 persones associades. Les persones associades a Connecta Natura es reuneixen anualment en l'assemblea general. En aquesta assemblea es fa un resum de les principals accions desenvolupades en el marc dels projectes de l'associació durant l'any anterior, així com el balanç econòmic de l'associació i s'exposen les perspectives de futur dels diversos projectes.

4- Sponsors de Connecta Natura

Durant 2022, La Somniada Coop. V. (<https://lasomniada.com/>) es va convertir en sponsor de Connecta Natura. Una part dels beneficis de la Cervesa Xinqueriana es donen a Connecta Natura per al seu recolzament economic. Aquesta cervesa està dedicada a la vall de Xinquer on Connecta Natura gestiona l'arboretum de varietats fruitals tradicionals.

XINQUERIANA – Red Ale

En una versió amb maltes macerades que li aporta un aspecte també més vermell, té un bon equilibri entre amargor i artoresia. També és una beguda inspirada en nos.

És cervesa que dona suport al treball de Connecta Natura.

Ingredients: aigua, maltes de "Pils", Cervesa d'Alçada, sucre*, llevat.

*Agricultura ecològica